

V Bruseli 14. 12. 2020
COM(2020) 806 final

SPRÁVA KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU A RADE

**podľa článku 278a Colného kódexu Únie, pokiaľ ide o pokrok dosiahnutý vo vývoji
elektronických systémov stanovených v kódexe**

{SWD(2020) 339 final}

Obsah

1.	ÚVOD.....	2
2.	KONTEXT.....	2
3.	METODIKA PROJEKTOV ELEKTRONICKÝCH SYSTÉMOV PODĽA CKÚ....	3
4.	CELKOVÝ PREHĽAD POKROKU PRI ZAVÁDZANÍ ELEKTRONICKÝCH SYSTÉMOV PODĽA CKÚ	4
5	SÚHRN O RIADENÍ A ZÁVERY	15

1. ÚVOD

Prvá výročná správa Komisie o pokroku¹ v zavádzaní elektronických systémov podľa Colného kódexu Únie (ďalej len „CKÚ“) a sprievodný pracovný dokument útvarov Komisie² boli uverejnené 13. decembra 2019. Tohtoročná výročná správa sa podrobne zaoberá neustálym pokrokom vo vývoji elektronických systémov a opisuje sa v nej vývoj k plne digitálnemu colnému prostrediu od nadobudnutia účinnosti CKÚ. Na tento účel sa správa opiera o pracovný program CKÚ³, ktorý sa považuje za východisko pre vykazovanie dosiahnutého pokroku.

Projekty uvedené v pracovnom programe CKÚ sa dajú rozdeliť na tri kategórie systémov:

- i) jedenásť transeurópskych centrálnych systémov má vyvinúť alebo modernizovať Komisia (často si to vyžaduje aj vývoj alebo modernizáciu vnútroštátnych systémov členskými štátmi),
- ii) tri decentralizované transeurópske systémy má vyvinúť alebo modernizovať Komisia, majú však významnú vnútroštátnu zložku, ktorú majú zaviesť členské štáty, a
- iii) tri vnútroštátne systémy, ktoré musia vyvinúť alebo modernizovať výlučne členské štáty.

V tejto správe sa analyzuje hmatateľný pokrok dosiahnutý pri všetkých troch typoch systémov a uvádzajú sa ciele, ktoré sa majú dosiahnuť v rámci každého projektu, architektúra projektu a prístup k plánovaniu. Na tomto základe sa v správe poukazuje na prípadné oneskorenia, ak boli identifikované, ako aj na plánované opatrenia na ich zmiernenie. Celkové posúdenie pokroku dosiahnutého pri realizácii pracovného programu CKÚ je zhrnuté v záverečnom oddiele tejto správy a vyplýva z neho, že v prípade zostávajúcich projektov sa zväčša pracuje na ich dokončení v súlade s plánovacím harmonogramom. Podrobnejšie informácie o plánovaní a stave každého projektu sú uvedené v pracovnom dokumente útvarov Komisie⁴ zverejnenom spolu s touto správou.

2. KONTEXT

Colný kódex Únie nadobudol účinnosť 1. mája 2016 a po jeho zmene v roku 2019⁵ v ňom boli stanovené lehoty v rokoch 2020, 2022 a 2025 na postupné dokončenie práce, pokiaľ ide o prechod na nové IT systémy a ich uplatňovanie. V článku 278 CKÚ sa stanovuje, že existujúce elektronické systémy a papierové systémy sa môžu pri plnení colných formalít používať naďalej (takzvané „prechodné ustanovenia“), až kým nebudú príslušné nové alebo modernizované elektronické systémy, plánované podľa CKÚ, funkčné. Prechodné opatrenia sa musia ukončiť hneď po zavedení príslušných elektronických systémov.

¹ Správa Komisie Európskemu parlamentu a Rade podľa článku 278a Colného kódexu Únie, pokiaľ ide o pokrok dosiahnutý vo vývoji elektronických systémov stanovených v kódexe, COM(2019) 629 final.

² Sprievodný pracovný dokument útvarov Komisie k správe Komisie Európskemu parlamentu a Rade podľa článku 278a Colného kódexu Únie, pokiaľ ide o pokrok dosiahnutý vo vývoji elektronických systémov stanovených v kódexe, SWD(2019) 434 final.

³ Vykonávacie rozhodnutie Komisie (EÚ) 2019/2151 z 13. decembra 2019, ktorým sa stanovuje pracovný program týkajúci sa vývoja a zavedenia elektronických systémov stanovených v Colnom kódexe Únie (Ú. v. EÚ L 325, 16.12.2019, s. 168 – 182).

⁴ Sprievodný pracovný dokument útvarov Komisie k správe Komisie Európskemu parlamentu a Rade podľa článku 278a Colného kódexu Únie, pokiaľ ide o pokrok dosiahnutý vo vývoji elektronických systémov stanovených v kódexe, SWD(2020) XXX final.

⁵ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/632 zo 17. apríla 2019, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 952/2013 s cieľom predĺžiť prechodné používanie iných prostriedkov ako techník elektronického spracovania údajov stanovených v Colnom kódexe Únie (Ú. v. EÚ L 111, 25.4.2019, s. 54 – 58).

Na podporu tohto zložitého procesu elektronického prechodu na plne digitálne colné prostredie sa v pracovnom programe CKÚ stanovujú lehoty pre každý elektronický systém (a jeho prípadné fázy) počas obdobia 2020 až 2025.

Podľa článku 278a musí Komisia predkladať výročnú správu o pokroku pri zavádzaní chýbajúcich elektronických systémov. Na tento účel Komisia získala informácie o pokroku **na základe: 1. vnútroštátnych plánov, ktoré členské štáty musia prekladať dvakrát ročne (v januári a v júni), a 2. prieskumu, ktorý sa realizuje medzi útvarmi Komisie a medzi členskými štátmi s cieľom sledovať pokrok.**

Informácie o plánovaní a pokroku získané od členských štátov a Komisie a zapracované do tejto správy sú odrazom skutočnej situácie na konci júna a predstavujú odhad pokroku, ktorý sa dosiahne na konci roku 2020. Ako bolo oznámené v správe za rok 2019, správa za rok 2020 obsahuje aj analýzu založenú na podrobnejších informáciách nahlásených členskými štátmi v rámci **národných koordinačných programov** zavedených od roku 2020 pre hlavné decentralizované transeurópske systémy v oblasti tranzitu a vývozu.

Zozbierané údaje sa takisto porovnali s údajmi za rok 2019 s cieľom odhaliť, či došlo k dôležitým zmenám. V prieskume mali manažéri projektov uviesť všetky známe oneskorenia v plánovacích harmonogramoch pre elektronické systémy, dôvody týchto oneskorení a prijaté opatrenia. Údaje získané z prieskumu sú jednak kvantitatívne v podobe dodržaných alebo nedodržaných lehôt a splnených alebo nesplnených čiastkových cieľov, jednak kvalitatívne v podobe podrobného opisu existujúcich problémov, predpokladaných rizík a odhadovanej zložitosti projektov.

3. METODIKA PROJEKTOV ELEKTRONICKÝCH SYSTÉMOV PODĽA CKÚ

Práca pri vývoji elektronických systémov pozostáva z viacerých krokov:

- Ako prvé sa pripraví zdôvodnenie projektu, ktoré obsahuje opodstatnenie projektu a stanovuje rozpočtové požiadavky. Zdôvodnenie projektu spravidla zahŕňa kontext prípadu, opis problému, opis/rozsah projektu, alternatívne riešenia, náklady a časový plán.
- Potom sa vypracuje výhľadový dokument, ktorý obsahuje podrobnejšie informácie, pokiaľ ide o zadefinovanie projektu z hľadiska architektúry, nákladov, času a rizík, ako aj informácie o čiastkových cieľoch, výsledkoch a organizácii projektu.
- Následne sa uskutoční modelovanie pracovného postupu, v rámci ktorého sa pracovné postupy z právnych predpisov vizuálne znázornia v tokoch alebo modeloch pracovných postupov, s cieľom pomôcť pri vypracovaní funkčných špecifikácií pre dané systémy. Prínosom vizuálneho znázornenia modelov pracovných postupov je zabezpečenie spoločného výkladu a analýzy.
- V tomto kontexte sa vypracúvajú technické špecifikácie, ktoré podrobne určujú, ako bude systém vybudovaný, aká architektúra sa použije, aké správy majú podávať hospodárske subjekty a colné úrady, rozhrania s inými systémami, plány skúšok atď.

V rámci najnovšieho vývoja projektov CKÚ sa **optimalizuje** metodika projektov a modelovanie pracovného postupu, modelovanie údajov a technické špecifikácie sa vypracúvajú skôr **analogicky** a od začiatku v **úzkej spolupráci** s odborníkmi na otázky práva, obchodovania a informačných technológií z Komisie, ako aj z národných správ, a na základe konzultácií so zástupcami z oblasti obchodu. Okrem toho sa v rámci niekoľkých projektov postupne zavádzajú **iteratívne modely vývoja a zavádzania**.

Zástupcovia Komisie a členských štátov sa pravidelne stretávajú, aby zadefinovali a dohodli túto projektovú dokumentáciu pre každý transeurópsky systém. Komisia navyše vedie systematické konzultácie s obchodnou komunitou prostredníctvom kontaktnej skupiny pre obchod. Veľkou výzvou je zabezpečiť, aby existujúce systémy naďalej hladko fungovali, kým

sa vyvíjajú nové systémy. Po ich dokončení je najdôležitejšie zabezpečiť hladký prechod z existujúcich systémov na modernizované systémy. Je to nevyhnutné preto, aby sa zabezpečilo, že tento prechod neovplyvní obchodné a colné operácie.

4. CELKOVÝ PREHĽAD POKROKU PRI ZAVÁDZANÍ ELEKTRONICKÝCH SYSTÉMOV PODĽA CKÚ

Pracovný program CKÚ obsahuje sedemnást' projektov, ktorých cieľom je zavedenie požadovaných elektronických systémov vrátane štrnástich transeurópskych systémov, za ktoré zodpovedá Komisia spoločne s členskými štátmi, a troch systémov, za ktoré nesú výhradnú zodpovednosť členské štáty.

4.1. Ku koncu roku 2020 môže Komisia oznámiť úspešnú modernizáciu alebo zavedenie ôsmich z týchto sedemnástich systémov.

Predovšetkým treba v tohtoročnej správe poukázať na úspešné zavedenie **systému Informačné hárky pre osobitné colné režimy podľa CKÚ (INF SP)** 1. júna 2020. Týmto novým systémom sa harmonizuje prístup v oblasti efektívneho riadenia colného režimu aktívny a pasívny zušľacht'ovací styk a zlepšuje sa monitorovanie a kontrola medzi colnými úradmi.

Dokončených bolo týchto osem transeurópskych systémov (nových a zmodernizovaných):

- **Systém registrovaných vývozcov podľa CKÚ – REX** (nový): zavedený v roku **2017**.
- **Rozhodnutia colných orgánov podľa CKÚ – CDS** (nový): zavedený v roku **2017**.
- **Priamy prístup obchodníkov k európskym informačným systémom podľa CKÚ – UUM-DS** (jednotná správa používateľov a digitálny podpis) (nový): zavedený v roku **2017**.
- **Modernizácia systému registrácie a identifikácie hospodárskych subjektov podľa CKÚ – EORI2** (modernizácia): zavedený v roku **2018**.
- **Surveillance 3 podľa CKÚ – SURV3** (modernizácia): zavedený v roku **2018**.
- **Závazná informácia o nomenklatúrnom zatriedení tovaru podľa CKÚ – ZINZ** (modernizácia): cieľom je zosúladiť dávno zriadenú databázu obsahujúcu všetky záväzné informácie o nomenklatúrnom zatriedení tovaru, ktoré boli vydané colnými orgánmi členských štátov, s pravidlami CKÚ. Prostredníctvom lepších mechanizmov kontroly sa zabezpečí riadny výber všetkých zákonne splatných ciel a príslušnej DPH a účinnejšie odhaľovanie podvodov. Kroky 1 a 2 prvej fázy boli dokončené v októbri 2017. V druhej fáze došlo k oneskoreniu o dva štvrt'roky počas fázy rozpracúvania. Celkové plánovanie však naďalej zodpovedalo cieľu a systém EZINZ zosúladený s CKÚ **bol zavedený v októbri 2019**. To zahŕňalo aj vytvorenie prístupu k tomuto systému prostredníctvom colného portálu EÚ pre obchodníkov.
- **Schválené hospodárske subjekty podľa CKÚ – AEO** (modernizácia): cieľom je zlepšiť pracovné procesy týkajúce sa žiadostí a povolení v procese udeľovania statusu AEO so zreteľom na legislatívne zmeny v rámci CKÚ. Fáza 1 bola dokončená 5. marca 2018 a prvá časť fázy 2 bola dokončená 1. októbra 2019 vrátane nových požiadaviek CKÚ, pokiaľ ide o elektronické podávanie žiadostí cez colný portál EÚ pre obchodníkov, a zmien týkajúcich sa rozhodovacieho procesu. Druhá časť fázy 2 (následné procesy) **bola zavedená v decembri 2019**.

- **Informačné hárky pre osobitné colné režimy podľa CKÚ – INF** (nový): vývoj nového systému na podporu a racionalizácia procesov správy údajov a elektronickej manipulácie s údajmi, ako sa vyžaduje v súvislosti s colnou formalitou známou ako osobitné colné režimy. So zreteľom na skúsenosti z pilotného projektu sa uskutočnili určité ďalšie úpravy a celý systém INF **bol zavedený včas, 1. júna 2020**.

4.2. Pokiaľ ide o deväť ešte prebiehajúcich projektov, cieľom tejto správy je poukázať na pokrok dosiahnutý v roku 2020 a preukázať nepretržitú spoluprácu medzi Komisiou a členskými štátmi.

4.2.1 Šesť transeurópskych projektov

V roku 2020 bol vypracovaný a ako základ pre prácu na vývoji systémov odsúhlasený súbor projektovej dokumentácie v oblasti IT – pozri ďalej pokrok podľa projektov.

Opis a pokrok šiestich transeurópskych projektov so špecifickou architektúrou, ktoré si vyžadujú v niektorých prípadoch kombináciu centrálnych a vnútroštátnych zložiek a jednu alebo viaceré fázy projektu, ktoré majú byť podľa článku 278 ods. 3 CKÚ zavedené do 31. decembra 2025, sú takéto:

- **Riadenie záruk podľa CKÚ – GUM** (nový): cieľom je zaistiť pridelovanie a riadenie rozličných druhov záruk v reálnom čase v celej EÚ. Vyššia rýchlosť spracovania, vysledovateľnosť a monitorovanie záruk elektronickými prostriedkami medzi colnými úradmi má viesť k rýchlejšej identifikácii prípadov, v ktorých sa záruky považujú za neplatné alebo nedostatočné na pokrytie colného dlhu, ktorý vznikol alebo by mohol vzniknúť.

Pokrok: Vzhľadom na právne medzňíky v pracovnom programe CKÚ sa technické špecifikácie majú dokončiť do 30. septembra 2022 pre zložku 1, ktorá súvisí s *transeurópskym systémom riadenia záruk (GUM)*, a do 30. novembra 2024 pre zložku 2, ktorá súvisí s *vnútroštátnym systémom riadenia záruk*. Zdôvodnenie projektu v prípade *transeurópskeho systému riadenia záruk* bolo predmetom niekoľkých kôl diskusií o rozsahu pôsobnosti a možnostiach vykonávania. Napokon sa Komisia v roku 2020 dohodla s členskými štátmi na opätovnom použití existujúceho systému s pridanými osobitnými požiadavkami na riadenie záruk. Pokiaľ ide o *vnútroštátny systém riadenia záruk*, štyri členské štáty oznámili, že zaviedli vnútroštátny systém, a tri ďalšie členské štáty napredujú s technickými špecifikáciami. Zmena orientácie rozsahu pôsobnosti transeurópskeho systému riadenia záruk si však môže vyžadovať určité ďalšie úpravy.

- **Modernizácia systému kontroly dovozu podľa CKÚ – ICS2** (modernizácia): cieľom je posilnenie bezpečnosti a ochrany dodávateľského reťazca prostredníctvom zlepšenia kvality údajov, archivovania údajov, dostupnosti údajov a výmeny údajov vo vzťahu k oznámeniam pred príchodom („predbežné colné vyhlásenia o vstupe“) a súvisiacim informáciám týkajúcim sa rizík a kontroly. Projekt konkrétne uľahčí spoluprácu medzi členskými štátmi pri analýze rizík. Realizovaný bude v troch verziách, čo umožní uskutočniteľný prechod podľa druhu dopravy.

Pokrok: Technické špecifikácie pre *verzie 1 a 2 systému ICS2* boli dokončené 30. júna 2018. *Systém ICS2 – verzia 1* je naplánovaná na 15. marca 2021 a bude sa vzťahovať na povinnosť príslušných hospodárskych subjektov (prevádzkovatelia poštových služieb a expresní prepravcovia v leteckej doprave) poskytovať minimálne údaje, t. j. súbor údajov ENS pred nakládkou. Práce týkajúce sa včasného zavedenia centrálného registra ICS2 a spoločného rozhrania pre

obchodníkov pokračujú. Niekoľko členských štátov však upozornilo na riziká oneskorenia z dôvodu náročného obdobia skúšky zhody.

- **Dôkaz o statusu Únie podľa CKÚ – PoUS (nový):** tento systém bude slúžiť na uchovávanie, správu a vyhľadávanie všetkých dokladov, ktoré poskytujú obchodníci na preukázanie statusu Únie, pokiaľ ide o ich tovar. Tento projekt môže byť zavedený centrálnie alebo vnútroštátne, ale mnohé členské štáty výslovne vyjadrili zámer používať centrálny systém vyvinutý Európskou komisiou. Vzhľadom na vzájomnú závislosť medzi zavedením colného zoznamu tovaru podľa CKÚ ako dôkazu o statusu Únie a implementáciou európskej jednotnej námornej platformy sa projekt dokončí v dvoch fázach, aby sa predišlo nezrovnalostiam a znížili sa riziká.

Pokrok: Rovnako ako v správe za predchádzajúci rok členské štáty, ktoré uprednostňujú zavedenie zložky systému vnútroštátne, hlásili, že vzhľadom na počiatočné štádium projektu je ťažké predpovedať, či pri zavádzaní dodržia časový plán uvedený v pracovnom programe. Členské štáty schválili pracovné postupy a funkčné špecifikácie pre *fázu 1 systému PoUS* v prvom štvrtroku 2020 a výhľadový dokument bol dokončený v treťom štvrtroku 2020.

- **Centralizované colné konanie pre dovoz podľa CKÚ – CCI (nový):** cieľom je umožniť umiestňovanie tovaru do colného režimu v centralizovanom colnom konaní, čím sa hospodárskym subjektom umožní, aby centralizovali svoju činnosť z hľadiska colného konania. Spracovanie colných vyhlásení a fyzické prepustenie tovaru sa budú koordinovať medzi príslušnými colnými úradmi. Systém bude založený na nových vnútroštátnych systémoch dovozu a umožní automatické fungovanie procesu centralizovaného colného konania na európskej úrovni.

Pokrok: Technické špecifikácie pre *fázu 1 systému CCI* boli dokončené a schválené v roku 2020 so zreteľom na dátum plánovaného zavedenia 1. marca 2022 v prvých členských štátoch. Dva členské štáty ohlásili dokončenie technických špecifikácií pre fázu 1, kým ďalších päť na nich ešte pracuje.

Zdôvodnenie projektu pre *fázu 2 systému CCI* bolo dokončené v októbri 2019. V roku 2020 boli dokončené pracovné postupy a funkčné špecifikácie pre fázu 2 a so zreteľom na dátum plánovaného zavedenia 2. októbra 2023 sa očakáva dokončenie technických špecifikácií do 30. júna 2022.

- **Nový počítačový tranzitný systém podľa CKÚ – NCTS (modernizácia):** nový počítačový tranzitný systém uvádza existujúci tranzitný systém Únie a spoločný tranzitný systém do súladu s právnymi ustanoveniami CKÚ vrátane zosúladenia výmen informácií s požiadavkami na údaje podľa CKÚ a modernizácie a vývoja rozhraní s ostatnými systémami.

Pokrok: V prípade *fázy 5 NCTS* sa nevyskytli žiadne oneskorenia: dokončené a schválené boli technické špecifikácie, ako aj prechodná stratégia pre IT. Práce na projekte pokračujú podľa plánu a dokončený má byť podľa pracovného programu CKÚ do 1. decembra 2023, pričom by ho prvé členské štáty mali zaviesť v marci a decembri 2021. Štyri členské štáty oznámili dokončenie technických špecifikácií pre fázu 5, kým ďalších deväť na nich ešte pracuje.

V prípade *fázy 6 systému NCTS* (prepojenie s ostatnými systémami) sa v roku 2020 vykonala štúdia uskutočniteľnosti, ktorá poskytne vstupné informácie pre zdôvodnenie projektu, ktorý má byť dokončený začiatkom roka 2021.

- **Automatizovaný systém vývozu podľa CKÚ – AES** [modernizácia existujúceho transeurópskeho systému (zložka projektu 1), ako aj existujúcich vnútroštátnych systémov vývozu (zložka projektu 2)]: cieľom je splnenie požiadaviek CKÚ na vývoz a výstup tovaru. Projekt súvisiaci s transeurópskym systémom AES zahŕňa zavedenie zjednodušení podľa CKÚ poskytovaných obchodníkom na uľahčenie vývozu tovaru pre európske spoločnosti, napríklad pokiaľ ide o centralizované colné konanie pri vývoze, ako aj zavedenie povinností podľa CKÚ týkajúcich sa lepšieho monitorovania tovaru, ktorý opúšťa colné územie EÚ, s cieľom predchádzať podvodom.

Pokrok: Dokončené a schválené boli technické špecifikácie pre transeurópsky systém AES, ako aj prechodná stratégia pre IT. Práce na projekte pokračujú podľa plánu a dokončený má byť podľa pracovného programu CKÚ do 1. decembra 2023, pričom by ho prvé členské štáty mali zaviesť v marci 2021. Technické špecifikácie pre zložku 2 projektu, pokiaľ ide o modernizáciu vnútroštátnych systémov vývozu, by mali byť dokončené do 1. septembra 2022. Členské štáty by mali dokončiť vývoznú zložku svojich systémov pre osobitné colné režimy v rovnakom čase ako systém AES. Štyri členské štáty oznámili dokončenie technických špecifikácií pre zložku 1, kým ďalších osem na nich ešte pracuje.

Stručne, **Komisia a členské štáty sú v prípade šiestich zostávajúcich transeurópskych projektov na dobrej ceste dodržať zákonné lehoty** dohodnuté v kontexte CKÚ a pracovného programu CKÚ a splniť čiastkové ciele projektu stanovené vo viacročnom strategickom pláne pre colníctvo (ďalej len „VSP-C“) z roku 2019.

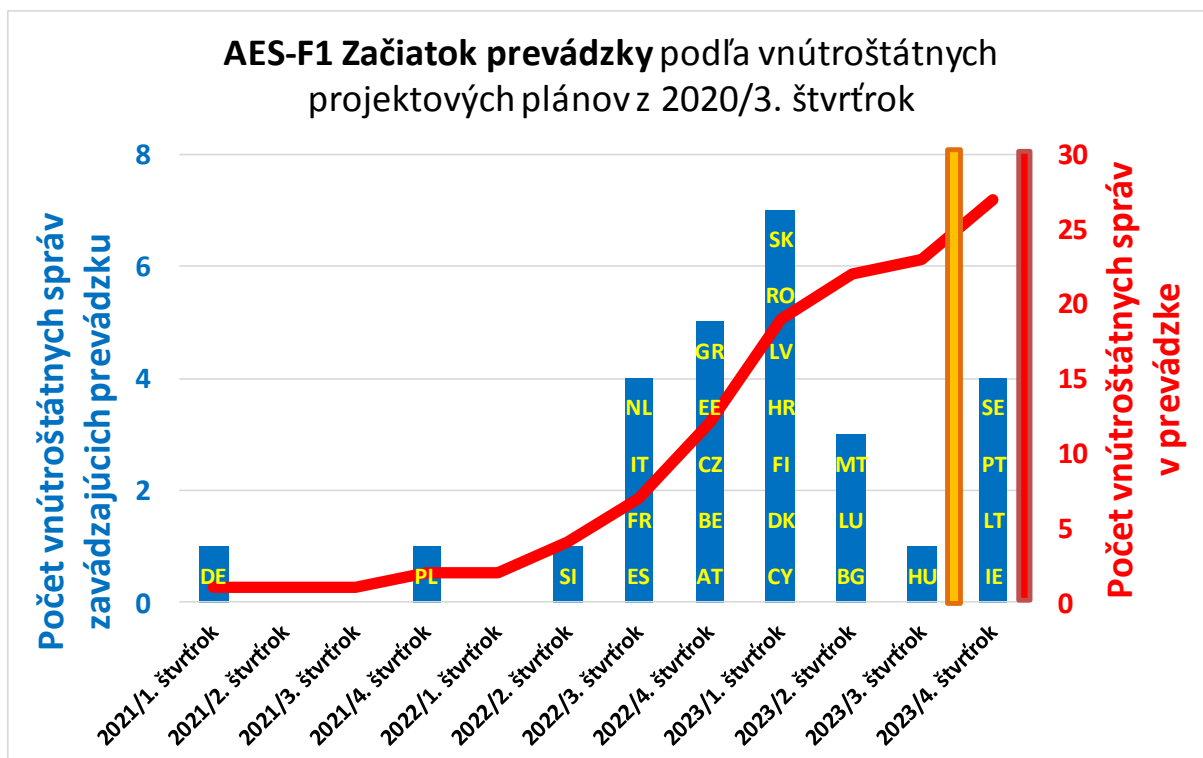
Vzhľadom na pripravované zavádzanie v rokoch 2021 a 2022 je dôležité upozorniť na niektoré hlavné úspechy v dosahovaní pokroku:

Po prvé, pri príprave a testovaní prvej verzie systému kontroly dovozu 2 (ICS2) sa dosiahol rozhodujúci pokrok a projekt napreduje tak, aby mohol byť zavedený do marca 2021.

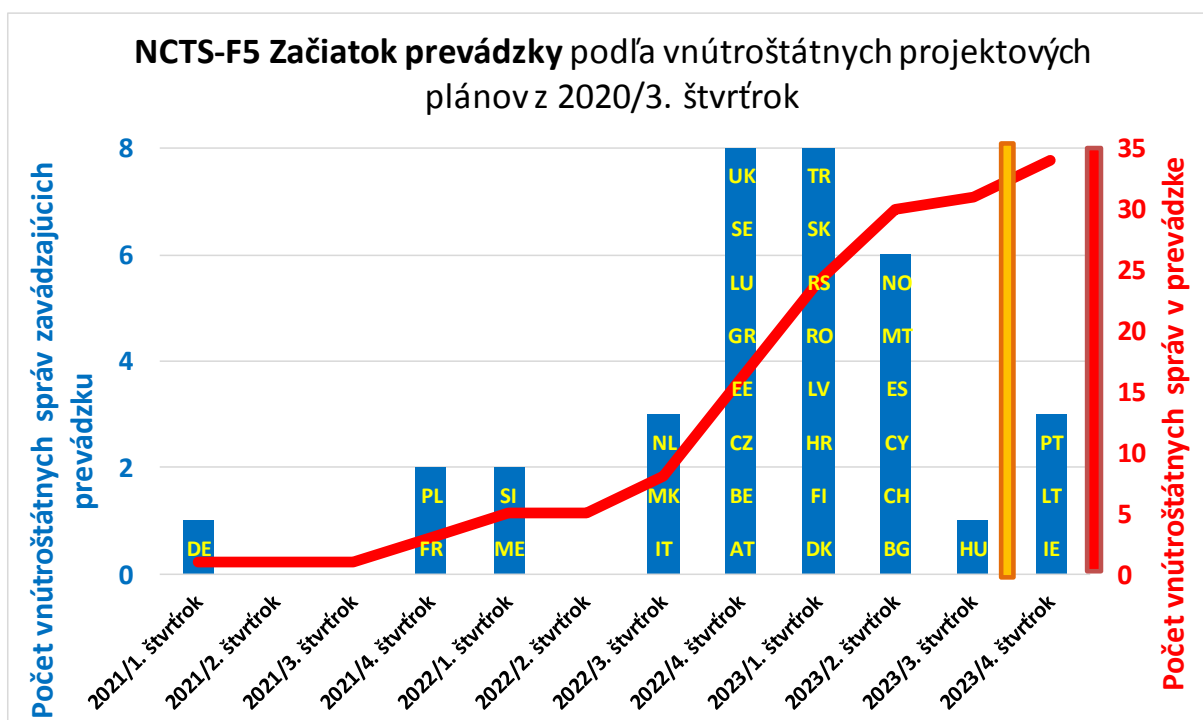
Po druhé, dokončené boli technické špecifikácie pre hlavné decentralizované transeurópske systémy v oblasti dovozu, tranzitu a vývozu, dokončuje sa fáza 1 centralizovaného colného konania pre dovoz (CCI), fáza 5 nového počítačového tranzitného systému (NCTS) a automatizovaný systém vývozu (AES) a pokračujú práce na vývoji na strane členských štátov a Komisie. Okrem toho bolo schválené zdôvodnenie projektu pre riadenie záruk (GUM).

V prípade fázy 5 systému NCTS a automatizovaného systému vývozu sa v pracovnom programe CKÚ počíta s časovým rozpätím začínajúcim sa v marci 2021. Prvé členské štáty sa pripoja v marci a decembri 2021 a ďalšie členské štáty sa pripájajú postupne až do konca roku 2023.

Všetky národné správy potvrdili svoje plány na začatie operácií týkajúcich sa automatizovaného systému vývozu a fázy 5 systému NCTS v priebehu časového rozpätia od prvého štvrtroku 2021 do štvrtého štvrtroku v roku 2023, celkom v súlade s pracovným programom CKÚ. Toto je znázornené na obrázku 1 a na obrázku 2. Žltý pruh označuje lehotu, dokedy členské štáty majú pripraviť ukončenie existujúcich vývozných a tranzitných systémov a začať prevádzku nových systémov s cieľom pripraviť sa na zákonnú lehotu označenú červeným pruhom.

Obrázok 1 – Uvedenie do prevádzky AES národnými správami

Obrázok 2 – Uvedenie do prevádzky fázy 5 systému NCTS národnými správami

Komisia členským štátom takisto predložila aktualizovaný balík dokumentácie týkajúci sa podmienok spolupráce a dohôd o úrovni poskytovaných služieb na prevádzku asistenčných služieb a na riadenie dostupnosti a kontinuity systémov. Ide o významný objem práce, od ktorého závisí riadne fungovanie a dostupnosť transeurópskych systémov.

A napokon, treba poukázať na to, že v rámci plnenia pracovného programu CKÚ **činnosti vykonané Komisiou do decembra 2020 predstavujú približne 79 %** (v minuloročnej správe to bolo 66 %) celého objemu prác na vývoji systémov, ktoré sa majú dokončiť do roku 2025. Tento percentuálny podiel vychádza iba z kľúčových ukazovateľov výkonnosti činností pridelených Komisii a nie sú v ňom zachytené potrebné činnosti členských štátov. V prehľade uvedenom ďalej sa nachádzajú vyhliadky v oblasti pokroku a plánovania zabezpečovanými útvarmi GR pre dane a colnú úniu (GR TAXUD).

	% dokončených činností
Do konca roka 2020	79 %
Do konca roka 2021	85 %
Do konca roka 2022	90 %
Do konca roka 2023	95 %
Do konca roka 2024	97 %
Do konca roka 2025	100 %

Obrázok 3 – Približný percentuálny podiel dokončených vývojových činností Komisie

4.2.2 Tri vnútroštátne projekty

Členské štáty majú dokončiť modernizáciu svojich troch vnútroštátnych systémov do roku 2022. To však nezahŕňa vývoznú zložku vnútroštátneho systému pre osobitné colné režimy, ktorej činnosť a plánovanie sú úzko prepojené s automatizovaným systémom vývozu (AES).

Tri systémy členských štátov, ktoré majú byť podľa článku 278 ods. 2 CKÚ zavedené do 31. decembra 2022, sú:

- **Oznámenie o príchode, oznámenie o predložení tovaru a dočasné uskladnenie podľa CKÚ (NA, PN a TS) – (modernizácia):** definovanie automatizácie procesov na vnútroštátnej úrovni vo vzťahu k oznámeniam o príchode dopravného prostriedku, predloženiu tovaru a vyhláseniam na dočasné uskladnenie, podľa opisu v CKÚ. V rámci tohto projektu sa podporuje harmonizácia naprieč všetkými členskými štátmi, pokiaľ ide o výmenu údajov medzi obchodníkmi a colnými orgánmi.

Pokrok: Belgicko založilo iniciatívu spolupráce s 12 ďalšími členskými štátmi, ktoré prejavili záujem, s cieľom pripraviť špecifikácie. Tím expertov, spolufinancovaný z programu Colníctvo 2020, bude naďalej spolupracovať s cieľom dodávať príslušnú funkčnú a technickú dokumentáciu a balíky skúšok. **NA dokončil jeden členský štát, PN dokončili štyri a TS tri členské štáty.** V porovnaní s plánovaním v minulom roku sa niektoré členské štáty rozhodli začať tento projekt do systému ICS2. Z tohto dôvodu niektoré členské štáty oznámili neskoršie dátumy zavedenia, než je lehota v pracovnom programe CKÚ.

- **Vnútroštátne systémy dovozu podľa CKÚ – NIS (modernizácia):** cieľom je vykonanie všetkých procesov a naplnenie všetkých požiadaviek na údaje

vyplývajúcich z CKÚ, ktoré sa týkajú dovozu. Členské štáty musia ako prvý krok k dokončeniu týchto systémov vypracovať technické špecifikácie na svojej úrovni.

Pokrok: Všetky členské štáty Komisii oznámili, že sa v práci na týchto špecifikáciách pokročilo a že budú dokončené do 1. júla 2021. Technické špecifikácie dokončilo deväť členských štátov a sedem ďalších na nich pracuje. V porovnaní s minuloročnou správou bolo nahlásené vypracovanie nových plánov priebežných čiastkových cieľov, ale **všetky členské štáty sú stále na dobrej ceste k dosiahnutiu čiastkového cieľa zavádzania v roku 2022.**

- **Osobitné colné režimy podľa CKÚ – SP** (modernizácia): cieľom je harmonizovať a uľahčiť osobitné colné režimy (colné uskladňovanie, konečné použitie, dočasné použitie a aktívny a pasívny zušľachtovací styk). Členské štáty budú musieť zaviesť do svojich vnútroštátnych systémov všetky zmeny v rámci CKÚ vyžadované pre tieto osobitné colné režimy. Prvá (vývozná) zložka systému osobitného colného režimu bude zavedená v súlade s vnútroštátnym projektom Automatizovaný systém vývozu podľa CKÚ (AES) a ako jeho súčasť (s lehotou na zavádzanie do roku 2025), zatiaľ čo druhá (dovozná) zložka bude súčasťou projektu modernizácie vnútroštátnych systémov dovozu podľa CKÚ (s lehotou na zavádzanie do roku 2022).

Pokrok: Jeden členský štát dokončil svoje technické špecifikácie pre zložku 1 systému SP a deväť členských štátov dokončilo technické špecifikácie pre zložku 2. Medzi AES a modernizáciou vnútroštátnych systémov dovozu existujú vzájomné závislosti. Členské štáty zatiaľ neohlásili žiadne oneskorenia a **všetky členské štáty napredujú podľa harmonogramu**, pričom prvá lehota je v roku 2022.

Zhrnutie: V prípade vnútroštátnych systémov členské štáty vyvíjajú značné úsilie, ktoré má občas formu intenzívnej spolupráce, aby dosiahli pokrok pri plnení požiadaviek na NA/PN/TS, úprav vnútroštátnych systémov dovozu a vzájomne prepojených osobitných colných režimov. Vzhľadom na blížiacu sa lehotu zavádzania (31. decembra 2022 vo všetkých troch prípadoch) by členské štáty mali venovať osobitnú pozornosť týmto otázkam, a to najmä desať členských štátov, ktoré nemohli potvrdiť včasné zavedenie projektov týkajúcich sa oznámenia o príchode, štyri členské štáty zavedenie projektov oznámenia o predložení tovaru a tri členské štáty zavedenie projektov dočasného uskladnenia, ako sa uvádza v tabuľkách 9, 10 a 11 sprievodného pracovného dokumentu útvarov Komisie k tejto správe.

4.3. Riziká oneskorenia

Prvú výročnú správu Rade o pokroku podľa CKÚ za rok 2019 Komisia predložila 12. februára 2020. Prijatá bola táto hlavná spätná väzba:

- správa vyzerala príliš optimistická,
- správe chýbala finančná udržateľnosť vykonávania CKÚ (najmä životaschopnosť systému ICS2),
- prvoradá je stabilita podľa prílohy B k CKÚ (spoločné požiadavky na údaje).

Vzhľadom na spätnú väzbu Rady je Komisia presvedčená, že **táto správa predstavuje korektný prehľad situácie**, keďže je založená na jednej strane na vlastných činnostiach Komisie vedúcich k pokroku v transeurópskych centrálnych systémoch a na druhej strane na činnostiach členských štátov, ako boli oznámené Komisii. Členské štáty mali vo svojich správach o decentralizovaných prvkoch transeurópskych systémov a o svojich vnútroštátnych systémoch podať realistický pohľad na pokrok projektov a zistené riziká.

Pokiaľ ide o **finančnú situáciu a udržateľnosť**, Rada vo svojich záveroch o viacročnom finančnom rámci schválila rozpočtové prostriedky pridelené na program Colníctvo vo výške 950 miliónov EUR. Táto suma predstavuje značný záväzok vykonávať prácu colných orgánov, najmä vývoj elektronických systémov v období do roku 2027, a finančne ju podporovať. Vzhľadom na tento vývoj Komisia už nevidí riziko nedostatočných prostriedkov z rozpočtu EÚ na vývoj zložiek systémov, za ktoré nesie zodpovednosť. Treba pripomenúť, že v čase písania tejto správy prebiehajú rokovania o rozpočte s Európskym parlamentom, takže táto suma nemusí byť konečná.

Rada a colné správy členských štátov upozornili na nestabilitu prílohy B k delegovanému aktu CKÚ⁶ a vykonávaciemu aktu CKÚ⁷ a na pripravované zmeny ako na významné riziko v súvislosti s minuloročnou správou. Požiadavky na spoločné údaje podľa prílohy B sa používajú pre transeurópske a vnútroštátne systémy a uplatniteľnosť rozličných stĺpcov prílohy B k delegovanému aktu CKÚ je spojená s lehotami zavádzania elektronických systémov vymedzenými v pracovnom programe CKÚ. **Komisia s potešením oznamuje, že vďaka pokroku dosiahnutému v roku 2020 sa toto riziko zmenšilo.** Práce na harmonizácii spoločných požiadaviek na údaje v prípade colných vyhlásení, oznámení a dôkazu colného statusu tovaru Únie boli dokončené a zohľadňujú sa v zmenách delegovaného aktu CKÚ a vykonávacieho aktu CKÚ, ktoré boli prijaté Komisiou začiatkom roka 2020. Zmeny boli nevyhnutné, aby sa zabezpečil plný súlad medzi právnymi ustanoveniami a funkčnými a technickými špecifikáciami pre transeurópske systémy a aby sa zabezpečila potrebná stabilita.

Čo sa týka prieskumu pokroku v roku 2020, **Komisia dobre napreduje v prácach na vývoji, za ktoré nesie zodpovednosť, a neboli zistené ani sa nevyskytli žiadne oneskorenia presahujúce zákonné lehoty. Oznámené neboli ani žiadne veľké riziká, ktoré by mohli viesť k oneskorenému zavádzaniu.**

Členské štáty takisto značne pokročili s prácami na vývoji v rozsahu ich zodpovednosti. Ako sa však uvádza v oddiele 4.2, existuje **jeden projekt, v prípade ktorého bolo ohlásené oneskorenie po zákonnej lehote (v tomto prípade 31. decembra 2022). Ide o projekt NA, PN a TS z kategórie čisto národných projektov.** Oneskorenia ohlásené členskými štátmi sú opísané v tabuľkách 9, 10 a 11 sprievodného pracovného dokumentu útvarov Komisie k tejto správe a môžu sa zhrnúť takto:

- Pokiaľ ide o zavedenie oznámenia o príchode, tieto členské štáty majú dátum plánovaného zavedenia po lehote stanovenej v pracovnom programe CKÚ: BE, BG, DE, EE, ES, FI, FR, NL a RO. DK neposkytlo žiaden plánovaný dátum na zavedenie oznámenia o príchode.
Konkrétne štyri členské štáty oznámili, že použijú oznámenie o príchode začlenené do verzie 2 systému ICS2 (plánované zavedenie 1. marca 2023). V prípade ôsmich členských štátov je oneskorenie obmedzené na dva až tri mesiace.
- Pokiaľ ide o zavedenie oznámenia o predložení tovaru a dočasného uskladnenia, tieto členské štáty uviedli dátum plánovaného zavedenia oznámenia o predložení tovaru po lehote stanovenej v pracovnom programe: BE, FR a NL. DK neposkytlo žiaden plánovaný dátum na zavedenie oznámenia o predložení tovaru.

⁶ Delegované nariadenie Komisie (EÚ) 2015/2446 z 28. júla 2015, ktorým sa dopĺňa nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 952/2013, pokiaľ ide o podrobné pravidlá, ktorými sa bližšie určujú niektoré ustanovenia Colného kódexu Únie (Ú. v. EÚ L 343, 29.12.2015, s. 1 – 557).

⁷ Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) 2015/2447 z 24. novembra 2015, ktorým sa stanovujú podrobné pravidlá vykonávania určitých ustanovení nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 952/2013, ktorým sa ustanovuje Colný kódex Únie (Ú. v. EÚ L 343, 29.12.2015, s. 558 – 893).

Konkrétnejšie, v prípade dvoch členských štátov je odhadované oneskorenie obmedzené na dva mesiace.

Pokiaľ ide o projekt Vnútroštátne systémy dovozu, riziko oneskorenia, ktoré spomenulo niekoľko členských štátov v minuloročnej správe, sa zdá byť pod kontrolou a nepremiata sa už do oneskoreného dokončenia, ktoré môže mať vplyv na projekt transeurópskeho systému CCI.

Pokiaľ ide o vnútroštátny projekt týkajúci sa osobitných colných režimov, všetky členské štáty uviedli, že ho plnia včas, s výnimkou vývoznnej zložky, v prípade ktorej jeden členský štát (DK) dátum neposkytol.

Na strane **členských štátov** sa od minulého roka zopakovalo niekoľko celkových rizík s možným vplyvom na dosahovanie pokroku v ich činnostiach. Hlavným zdrojom ťažkostí a rizík oneskorenia uvádzaným členskými štátmi sú ich nedostatočné zdroje a potreba ďalšej integrácie projektov podľa CKÚ. V porovnaní s minuloročnou správou ostáva iba zopár prípadov, v ktorých nebolo vyhodnotené obstarávanie, v ostatných prípadoch riziko súvisiace s obstarávaním zaniklo. Pokiaľ ide o nedostatočné finančné zdroje, prijatie pracovného programu CKÚ a výročnej správy o pokroku **Komisiou** na konci roku 2019 členským štátom pomohlo k získaniu dodatočných rozpočtových prostriedkov. Jeden členský štát tento úspešný výsledok výslovne ohlásil v svojej správe. Pokiaľ ide o ľudské zdroje, členské štáty znovu poukázali na nedostatok ľudských zdrojov ako na osobitné riziko pre úspešné a včasné vykonávanie projektov. Ľudské zdroje často súčasne pracujú na iných projektoch v oblasti IT. Okrem toho existuje veľa faktorov, ktoré prispievajú k **zložitosti** projektov CKÚ (z hľadiska závislostí projektov, prechodu a testovania s hospodárskymi subjektmi, integrácie systému).

Vo výročnej správe o pokroku za rok 2019 členské štáty poukázali na ťažkosti pri plnení **povinností pre colné systémy uložených balíkom opatrení v oblasti DPH pre elektronický obchod** prijatým 5. decembra 2017⁸. Členské štáty uviedli, že súčasné vykonávanie by znamenalo riziko oneskorenia pri dokončovaní elektronických systémov podľa CKÚ oproti príslušným lehotám. **Komisia** tento rok pokračovala v monitorovaní situácie. Komisia 8. mája 2020 navrhla odložiť zavedenie nových pravidiel o šesť mesiacov (z 1. januára 2021 na 1. júla 2021 alebo na neskôr). Rada 20. júla 2020 prijala tento návrh a schválila potrebný právny predpis⁹. Vďaka tomuto odkladu získali členské štáty viac času na splnenie zákonných lehôt na vnútroštátne práce na vývoji a menej členských štátov v roku 2020 vykázalo riziko vedľajšieho vplyvu iniciatívy v oblasti DPH pre elektronický obchod na vykonávanie CKÚ. Predovšetkým dva členské štáty ohlásili potrebu znovu naplánovať niektoré činnosti CKÚ a rozšíriť platformy a podporné systémy IT. Uviedli však aj to, že zvažovali zmierňujúce opatrenia s cieľom zabrániť skutočnému oneskoreniu pri začatí zavádzania. Treba pripomenúť, že riziko pre členské štáty sa posudzovalo v spojení s ostatnými vonkajšími faktormi, ako je pandémia COVID-19 a brexit (pozri s. 29, 35 a 41 sprievodného pracovného dokumentu útvarov Komisie k tejto správe).

Pokiaľ ide o problémy, ktoré vznikli v dôsledku pandémie COVID-19 a vystúpenia Spojeného kráľovstva z EÚ, Komisia v správe uviedla, že v súvislosti s jej vlastnými činnosťami sa nepozoroval nijaký vplyv pandémie COVID-19 a že na vyrovnanie vplyvu dohody

⁸ [Vykonávacie nariadenie Rady \(EÚ\) 2017/2459 z 5. decembra 2017](#) (Ú. v. EÚ L 348, 29.12.2017, s. 32 – 33).

⁹ [Rozhodnutie Rady \(EÚ\) 2020/1109 z 20. júla 2020, ktorým sa v reakcii na pandémiu COVID-19 mení smernice \(EÚ\) 2017/2455 a \(EÚ\) 2019/1995, pokiaľ ide o dátumy transpozície a uplatňovania](#) (Ú. v. EÚ L 244, 29.7.2020, s. 3 – 5), [nariadenie Rady \(EÚ\) 2020/1108 z 20. júla 2020, ktorým sa v reakcii na pandémiu COVID-19 mení nariadenie \(EÚ\) 2017/2454, pokiaľ ide o dátumy uplatňovania](#) (Ú. v. EÚ L 244, 29.7.2020, s. 1 – 2) a [vykonávacie nariadenie Rady \(EÚ\) 2020/1112 z 20. júla 2020, ktorým sa v reakcii na pandémiu COVID-19 mení vykonávacie nariadenie \(EÚ\) 2019/2026, pokiaľ ide o dátumy uplatňovania](#) (Ú. v. EÚ L 244, 29.7.2020, s. 9 – 10).

o vystúpení boli prijaté zmierňujúce opatrenia. Členské štáty ohlásili, že účinky sú v súčasnosti nejasné, možno však očakávať dodatočný tlak na ich vnútroštátne plánovanie a na počet ľudských zdrojov, ktoré majú k dispozícii interne a externe (dodávatelia v oblasti IT, hospodárske subjekty).

A napokon, z posúdenia hlavných rizík pre včasné vykonanie systémov podľa CKÚ vyplynulo, že riziká sa sústreďujú prevažne na strane členských štátov a súvisia so zložitou projektov, obstarávaním a zmluvnými otázkami, obmedzenými zdrojmi, procesom transformácie a s určitými vonkajšími faktormi, ako je ochorenie COVID-19 a vystúpenie Spojeného kráľovstva z Únie. Komisia bude naďalej podporovať členské štáty uplatňovaním zmierňujúcich opatrení s cieľom predchádzať vzniku rizík v neskorších fázach zavádzania elektronických systémov, ako sa opisuje v oddiele 4.4.

4.4. Zmierňujúce opatrenia

Pokiaľ ide o **vnútroštátne projekty**, z plánovania a pokroku, ktoré zabezpečujú členské štáty, vyplýva na jednej strane to, že v prípade vnútroštátnych systémov dovozu došlo k zlepšeniu situácie v porovnaní s predchádzajúcim rokom, pričom už neexistujú ani náznaky oneskorení, na druhej strane sa však situácia v prípade vnútroštátnych projektov týkajúcich sa NA/PN/TS mierne zhoršuje. **Vzhľadom na posudzované riziká Komisia plánuje zvýšiť podporu členským štátom** prostredníctvom niekoľkých opatrení. Keďže viacero členských štátov spája svoje vnútroštátne činnosti s činnosťami plánovanými v kontexte verzie 2 systému ICS2, Komisia podrobnejšie preskúma túto dvojmesačnú nezrovnalosť pri plánovaní. Bude pravidelnejšie monitorovať pokrok, uskutoční dvojstranné stretnutia s cieľom porozumieť problémom a dotknutým členským štátom vydá formálne listy na zmiernenie rizík oneskorení. Medzitým sa členským štátom odporúča, aby pokračovali v intenzívnej spolupráci na vykonávaní projektov NA/PN/TS a ešte viac ju urýchlili a aby spojili svoje sily prostredníctvom tímu expertov. Komisia pokračuje v spolufinancovaní tímu expertov z programu Colníctvo, pokiaľ ide o nové prístupy k vývoju a prevádzke colných IT systémov (ETCIT). V konečnom dôsledku za včasné vykonávanie vnútroštátnych zložiek naďalej zodpovedajú členské štáty.

Ako už bolo oznámené v minuloročnej správe, **Komisia** zvýšila svoju podporu členským štátom v prípade vývoja **transeurópskych systémov** tým, že zriadila inovačné mechanizmy vývoja a zavádzania, zlepšila prístup riadenia a zabezpečuje transeurópsku koordináciu a monitorovacie programy. To je podrobnejšie opísané v ďalšom texte.

Komisia naďalej využíva **pružný prístup týkajúci sa vývoja a zavádzania elektronických systémov CKÚ** s cieľom zabezpečiť a preskúmať projektovú dokumentáciu a aplikačný softvér prostredníctvom lepšie zvládnuteľných iterácií alebo balíkov. Vďaka tomu bude možné robiť rýchlejšie opravy a umožní to vyváženú pracovnú záťaž pre Komisiu a členské štáty. Táto metóda sa vyskúšala v rámci projektov AES, v projektoch fázy 5 systému NCTS a v projektoch systému ICS2 a uvítali ju členské štáty a obchodníci. Na základe požiadavky na zovšeobecnenie tohto prístupu sa táto metóda využila v ďalších projektoch podľa CKÚ, ako sú projekty PoUS a CCI. Komisia okrem toho vytvorila **mechanizmus posilnenej spolupráce medzi všetkými zainteresovanými stranami** od začiatku projektov, aby sa zvýšila kvalita prípravných činností a predišlo sa ťažkostiam pri prijímaní rozhodnutí a dodatočným požiadavkám v neskorších fázach projektov.

Prehľad ukazovateľov viacročného strategického plánu pre colníctvo (VSP-C) sa používa ako nástroj na sledovanie pokroku a informačný nástroj, pokiaľ ide o pokrok zo strany Komisie. Východiskom pre čiastkové ciele prehľadu ukazovateľov je plán VSP-C 2019 a pracovný program CKÚ z roku 2019. Prehľad ukazovateľov sa na informačné a riadiace

účely predkladá každý štvrťrok členským štátom (Koordinačná skupina pre elektronické colníctvo) a obchodnej komunite (kontaktná skupina pre obchod).

Komisia teraz nielen monitoruje pokrok dosiahnutý vo vzťahu k hlavným čiastkovým cieľom projektu, ako sú stanovené v pracovnom programe CKÚ a v pláne VSP-C, ale takisto určuje konkrétne priebežné čiastkové ciele pre každý projekt (napr. čiastkové ciele, podľa ktorých mali všetky členské štáty dokončiť testovanie zhody). Takéto podrobné monitorovanie je potrebné, aby bolo zavádzanie decentralizovaných transeurópskych systémov zvládnuteľné a aby sa zabránilo dodatočným nákladom na prevádzkovanie starých a nových systémov v prípade rozšíreného časového okna na zavádzanie nových systémov.

Pokiaľ ide o vykonávanie **programu ICS2**, Komisia počas rokov 2019 a 2020 pokračovala v „**transeurópskych koordinačných činnostiach**“ týkajúcich sa ICS2¹⁰. Práca sa zameriavala na vykonávanie verzie 1 systému ICS2 s cieľom uľahčiť prevádzkovú pripravenosť colných orgánov členských štátov, expresných prepravcov a prevádzkovateľov poštových služieb EÚ od 15. marca 2021.

Komisia poskytla podporu národným správam a hospodárskym subjektom na ich vývojové činnosti prostredníctvom súboru činností, medzi ktoré patria:

- vytvorenie špecializovaného fóra a organizácia špecializovaných webových seminárov, podpora prostredníctvom často kladených otázok a organizácia pravidelných transeurópskych koordinačných plenárnych schôdzí týkajúcich sa ICS2 s účasťou všetkých vnútroštátnych zástupcov riadenia projektov ICS2 a riadenia rizík z členských štátov, jednotlivých hospodárskych subjektov, odborových zväzov a medzinárodných organizácií,
- podrobné a nepretržité monitorovanie, vypracovanie vnútroštátnych a obchodných projektových plánov s cieľom zabezpečiť ich súlad s centrálnym plánovaním Komisie naprieč príslušnými čiastkovými cieľmi súvisiacimi s dodaním IT systémov (organizované skúšky zhody, testovanie medzi koncovými bodmi, skúšobná prevádzka programov). To siaha od nepretržitej podpory po koordináciu činností skúšok zhody a povzbudzovanie národných správ a hospodárskych subjektov, aby koordinovali svoje jednotlivé projekty,
- príprava na spustenie komunikačných kampaní, s rôznymi činnosťami, ktoré sa vykonali v roku 2020 a počas vykonávania programu ICS2, vrátane vytvorenia obsahu na webovej stránke GR TAXUD týkajúceho sa programu ICS2,
- príprava materiálov na odbornú prípravu, ktoré budú založené na súbore spoločných prevádzkových usmernení verzie 1 systému ICS2.

Komisia okrem toho na konci roku 2019 spustila „**štvrtročný monitorovací program národných správ**“ pre transeurópske systémy NCTS – fáza 5 a AES s kľúčovými ukazovateľmi výkonnosti s cieľom pravidelne posudzovať dosiahnutý pokrok a upozorňovať v značnom predstihu na možný vznik problémov.

Ako doplnkový nástroj Komisia pre tieto projekty vytvorila aj „**koordinačný program národných správ**“ na podporu členských štátov pri vývoji a zavádzaní vnútroštátnych zložiek pre transeurópske systémy. Uvedené programy pomôžu riadiť proces prechodu na nové IT systémy od roku 2020, keďže zahŕňajú špecializovanú asistenčnú službu, webové semináre,

¹⁰ Transeurópska koordinačná činnosť týkajúca sa systému ICS2 bola ako neodlučiteľný prvok programu ICS2 spustená v roku 2018.

dvojstranné návštevy (ak to je možné), odbornú prípravu, opatrenia v reakcii na skúšky zhody, štvrťročné podávanie správ o dosiahnutom pokroku, riadenie poskytovania služieb atď.

Počas prvých šiestich mesiacov uplatňovania programu sa môžu vykázať tieto výsledky:

- všetky národné správy dodržiavajú ustanovenia koordinačného programu pre fázu 5 systému NCTS a pre systém AES, pričom poskytujú podrobné vnútroštátne projektové plány s použitím navrhnutých vzorov a vykazujú všetky odchýlky od svojho základného plánu,
- celkový koordinačný program bol predmetom diskusií so všetkými národnými správami v rámci štyroch virtuálnych a osobných stretnutí a prijala ho Koordinačná skupina pre elektronické colníctvo (ECCG),
- uskutočnili sa tri dvojstranné misie a šesť dvojstranných webových seminárov s účasťou národných správ,
- Komisia predložila Koordinačnej skupine pre elektronické colníctvo a Skupine pre colnú politiku (CPG) túto správu, ktorá poskytuje prehľad kľúčových ukazovateľov výkonnosti súhrnných vnútroštátnych plánov.

Očakáva sa, že výstup z obidvoch programov prinesie cenné informácie o dosiahnutom pokroku a bude sa ďalej používať pri budúcich výročných správach o pokroku. Poskytne podrobné informácie o dosiahnutom pokroku za každý projekt a každý členský štát.

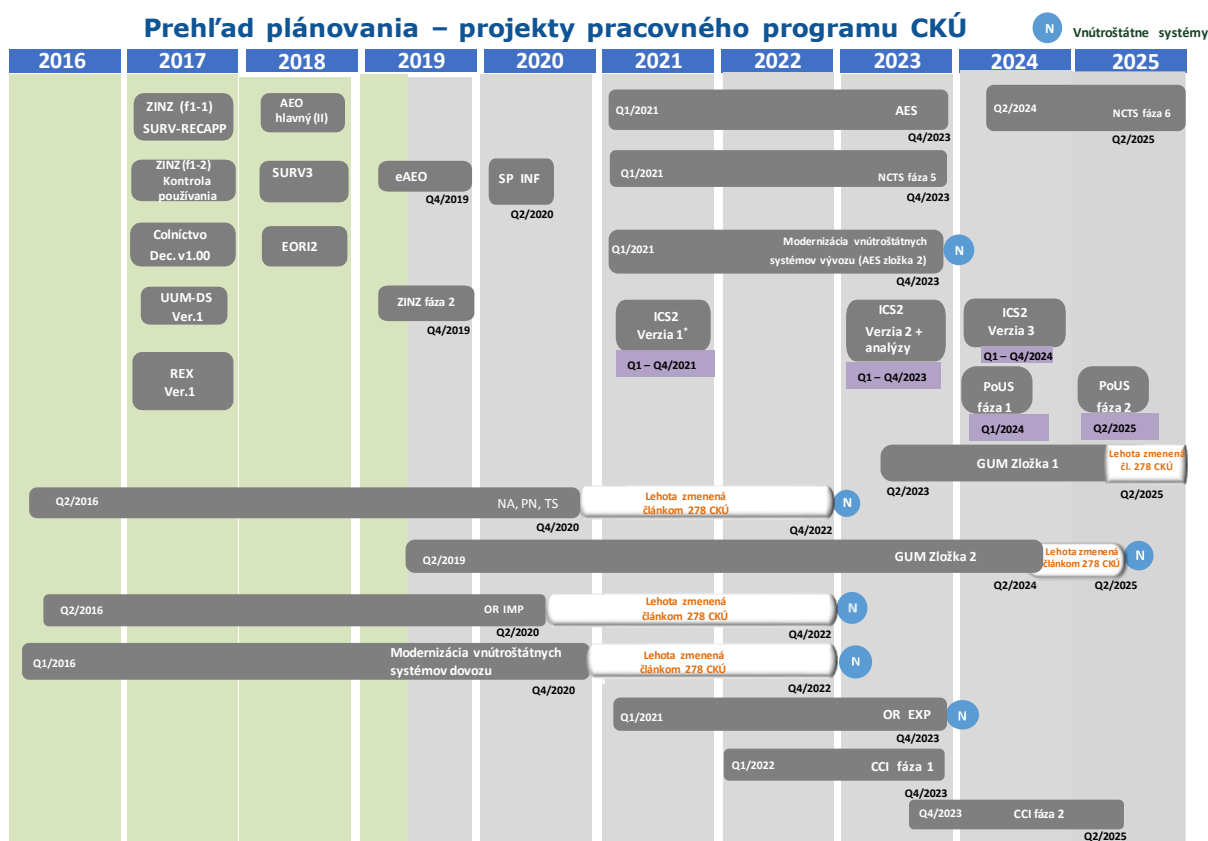
5 SÚHRN O RIADENÍ A ZÁVERY

Na záver sa konštatuje, že Komisia a členské štáty zjavne **čelia problémom** pri zabezpečovaní úplného zavedenia elektronických systémov podľa CKÚ v príslušných lehotách. Z posúdenia dosiahnutého pokroku a rizík vyplýva, že tieto problémy spočívajú **predovšetkým na strane členských štátov**. Členské štáty sa odvolávajú na neistotu v súvislosti s vplyvom pandémie COVID-19, na množstvo ďalších povinností, ktoré sa majú vykonať prostredníctvom colných systémov, na problémy so zdrojmi v členských štátoch, na zložitosť a vzájomnú prepojenosť systémov a na potrebu hladkého prechodu z existujúcich systémov na modernizované systémy spôsobom, pri ktorom sa minimalizuje vplyv na obchod. Komisia sa zaväzuje, že v nasledujúcich rokoch bude podpore, koordinácii a monitorovaniu pokroku na strane členských štátov venovať väčšiu starostlivosť a pozornosť a vykoná niektoré osobitné opatrenia, aby zabezpečila včasné vykonávanie vnútroštátnych, ako aj transeurópskych systémov.

Je však takisto zrejmé, že **sa dosahuje hmatateľný pokrok. Zavedený bol už značný počet elektronických systémov a tie sú v súčasnosti plne funkčné.**

Tento rok sa úspešne zaviedol projekt INF SP a značný pokrok sa dosiahol v oblasti dokončovania technických špecifikácií pre štyri projekty a funkčných špecifikácií pre dva projekty, dokončenia dvoch zdôvodnení projektu a prípravy na dôležité nadchádzajúce verzie.

Ako sa už uviedlo, na zostávajúcich systémoch sa zväčša pracuje podľa harmonogramu a ich dokončenie sa plánuje v súlade s plánovaním projektov vymedzeným v pracovnom programe CKÚ. Súhrnný prehľad plánovania a dosiahnutého pokroku je znázornený na obrázku 4.

Obrázok 4: Plánovanie projektov z pracovného programu CKÚ

Komisia a členské štáty budú pokračovať vo svojich pravidelných stretnutiach, **aby riadili a monitorovali projekty** prostredníctvom prehľadov ukazovateľov VSP-C a prostredníctvom posilnených požiadaviek na plánovanie a podávanie správ o dosiahnutom pokroku pri vykonávaní pracovného programu CKÚ. Komisia a členské štáty budú takisto pokračovať vo vypracúvaní a vývoji zostávajúcich transeurópskych systémov, pokiaľ ide o zdôvodnenia projektov a výhľadové dokumenty, ako aj na príprave funkčných a technických špecifikácií (vrátane prechodných technických špecifikácií v niektorých prípadoch) ako základu pre zavádzanie systémov.

Komisia bude pokračovať vo vykonávaní **štvrt'ročného monitorovacieho programu národných správ a koordinačných programov**. Komisia je presvedčená, že s týmito riadiacimi nástrojmi má k dispozícii primerané mechanizmy, aby čelila nadchádzajúcim problémom.

Všetky členské štáty vyjadrili svoju ochotu stanoviť a prijať zmierňujúce opatrenia, aby zabezpečili dodržanie lehôt plánovania stanovených v pracovnom programe CKÚ.

Podrobnejšie informácie o plánovaní a stave každého projektu sú uvedené v **pracovnom dokumente útvarov Komisie zverejnenom spolu s touto správou**.